

DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

Den Europæiske Investeringsbank (EIB) tilbyder langsigtet finansiering af projekter, garantier og rådgivning med henblik på at fremme EU's mål. Den støtter projekter både i og uden for EU. Dens aktionærer er EU's medlemsstater. EIB er hovedaktionæren i Den Europæiske Investeringsfond (EIF) og udgør sammen med denne EIB-Gruppen. I sammenhæng med investeringsplanen for Europa, som Kommissionen har foreslået, er EIB-Gruppen en del af en bredere strategi, som har til formål at overvinde det store investeringsunderskud ved at frigøre investorerne for noget af den risiko, som er en del af projekterne.

RETSGRUNDLAG

- Artikel 308 og 309 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Desuden indeholder artikel 15, 126, 175, 209, 271, 287, 289 og 343 i TEUF bestemmelser vedrørende EIB.
- Protokol (nr. 5) om vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank og protokol (nr. 28) om økonomisk, social og territorial samhørighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

MÅL

I henhold til artikel 309 i TEUF har EIB til opgave i Unionens interesse at bidrage til en afbalanceret og gnidningsløs udvikling af det indre marked. EIB letter inden for alle erhvervssektorer finansieringen af projekter, der:

- har udvikling af mindre udviklede områder for øje
- tager sigte på modernisering eller omstilling af virksomheder eller udvikling af nye aktiviteter, der ikke fuldt ud kan finansieres med de enkelte medlemsstater til rådighed værende midler
- er af fælles interesse for flere medlemsstater.

EIB bidrager også til at fremme økonomisk, social og territorial samhørighed i Unionen (artikel 175 i TEUF og protokol nr. 28). Desuden støtter den iværksættelsen af foranstaltninger uden for EU, der støtter EU's politik for udviklingssamarbejde (artikel 209 i TEUF). Endvidere støtter den gennemførelsen af Europa 2020-strategiens mål.

EIB's aktiviteter fokuserer på fire prioriterede områder: innovation og færdigheder, adgang til finansiering for mindre virksomheder, klima og miljø og strategisk infrastruktur.

RESSOURCER OG INSTRUMENTER

A. Ressourcer

EIB anvender hovedsagelig egne midler og midler fra de internationale kapitalmarkeder (artikel 309 i TEUF) til opfyldelse af sine mål.

1. Egne midler

Egne midler stilles til rådighed af medlemmerne af EIB, dvs. medlemsstaterne (artikel 308 i TEUF). Hver medlemsstats bidrag til kapitalen er fastsat i artikel 4 i EIB's vedtægter og beregnes efter medlemsstaternes økonomiske vægt. Med henblik på at styrke EIB's rolle i forbindelse med finansiering af økonomien og fremme af væksten i Unionen anbefalede Det Europæiske Råd i juni 2012 en forhøjelse på 10 mia. EUR af den tegnede, indbetalte kapital. EIB's Styrelsesråd traf med enstemmighed beslutning (artikel 4, stk. 3, i vedtægterne) om denne forhøjelse af kapitalen, som trådte i kraft den 31. december 2012. Den tegnede kapital blev derfor sammenlagt forhøjet til 242,4 mia. EUR, mens den tegnede og indbetalte kapital blev forhøjet med 10 mia. EUR til 21,6 mia. EUR.

2. Kapitalmarkeder

EIB rejser hovedparten af sine udlånsressourcer på de internationale kapitalmarkeder, fortrinsvis igennem udstedelse af obligationer. Den er en af de største supranationale långivere i verden. For at kunne opnå omkostningseffektiv finansiering er det vigtigt at have en fortrinlig kreditvurdering. De største kreditvurderingsbureauer giver i øjeblikket EIB den højeste mulige vurdering, hvilket afspejler kvaliteten af dens låneportefølje. EIB finansierer generelt en tredjedel af hvert projekt, men støtten kan komme op på 50 %.

B. Instrumenter

EIB benytter sig af en lang række forskellige instrumenter, dog hovedsagelig lån og garantier. Der er imidlertid også udviklet en række andre mere innovative instrumenter med en højere risikoprofil. Der vil blive udviklet endnu flere instrumenter, også i samarbejde med andre EU-institutioner. Finansiering fra EIB kan også kombineres med finansiering fra andre EU-kilder (bl.a. EU-budgettet), en proces der er kendt under betegnelsen »blending« (blanding). Ud over at finansiere projekter fungerer EIB også som rådgiver.

Lån ydes hovedsagelig i form af direkte eller formidlede lån. Direkte projektlån er underlagt visse betingelser som f.eks. betingelsen om, at de samlede investeringsomkostninger skal udgøre over 25 mio. EUR, eller om, at lånet kun kan dække op til 50 % af projektomkostningerne. Formidlede lån består af lån til lokale banker eller andre finansielle formidlere, som igen støtter den endelige modtager. Størstedelen af udlånsaktiviteten finder sted i EU.

Med henblik på at skaffe yderligere midler til finansiering af store infrastrukturprojekter i EU, navnlig i nøglesektorerne energi, transport og informationsteknologi, er der taget

et nyt initiativ, nemlig Europa 2020-initiativet med projektopblikninger. Pilotfasen, der gik på at undersøge gennemførligheden af dette koncept, påbegyndtes i sommeren 2012. Det stod på indtil slutningen af 2014, hvilket var fristen for godkendelsen af projekter, og regnskabsafslutningen skulle ske i slutningen af 2016. I betragtning af sin erfaring og viden spillede EIB en central rolle i dette initiativ. Den gennemførte pilotfasen ved at tilbyde såkaldte kreditforbedringer i form af efterstillede gældsinstrumenter. Som følge heraf er kreditforbedringsmekanismer til projektopblikninger nu blevet integreret i Connecting Europe-faciliteten for programmeringsperioden 2014-2020 og er blevet en del af EIB's standardprodukttilbud.

Ud over at yde langsigtet finansiering tilbyder EIB også rådgivning om infrastrukturprojekter. Eksempelvis er Jaspersfaciliteten (fælles assistance til projekter i de europæiske regioner) et instrument til nye og fremtidige medlemsstater, som giver teknisk, økonomisk og finansiel rådgivning i hele projektcyklussen for at optimere anvendelsen af støttemidler fra EU-strukturfondene (Den Europæiske Regionaludviklingsfond, Samhørighedsfonden, Connecting Europe-faciliteten og instrumentet for førtiltrædelsesbistand).

STYRING OG STRUKTUR

A. Styling

EIB har status som juridisk person, jf. artikel 308 i TEUF. Banken administreres og ledes af et styrelsesråd, en bestyrelse og en direktion (artikel 6 i vedtægterne). Bankens arbejde kontrolleres af et revisionsudvalg (artikel 12 i vedtægterne).

1. Styrelsesrådet

a. Sammensætning

Styrelsesrådet består af ministre udpeget af medlemsstaterne (artikel 7, stk. 1, i vedtægterne).

b. Opgaver

Styrelsesrådet fastsætter de almindelige retningslinjer for bankens kreditpolitik og påser, at disse retningslinjer følges (artikel 7, stk. 2, i vedtægterne). I henhold til artikel 7, stk. 3, i vedtægterne skal Styrelsesrådet:

- træffe beslutning om forhøjelse af den tegnede kapital
- fastlægge de principper, der skal gælde for finansieringstransaktioner, der udføres som led i bankens opgaver
- udøve de fastsatte beføjelser vedrørende udnævnelse og afskedigelse af bestyrelsens og direktionens medlemmer
- træffe afgørelser vedrørende finansiering af investeringer, der helt eller delvist gennemføres uden for EU
- godkende bestyrelsens årsberetning, den årlige balance, resultatopgørelsen og bankens forretningsorden.

Styrelsesrådet udpeger de seks medlemmer af revisionsudvalget (artikel 12, stk. 1, i vedtægterne) såvel som medlemmerne af bestyrelsen (artikel 9, stk. 2, i vedtægterne) og direktionen (artikel 11, stk. 1, i vedtægterne).

2. Bestyrelsen

a. Sammensætning

Bestyrelsen består af 28 medlemmer og 18 suppleanter. Medlemmerne udnævnes af Styrelsesrådet for et tidsrum af fem år. Hver medlemsstat udpeger et medlem, ligesom Kommissionen udpeger et medlem (artikel 9, stk. 2, i vedtægterne).

b. Opgaver (artikel 9 i vedtægterne):

Bestyrelsen træffer beslutning om:

- ydelse af finansiering, især i form af kreditter og garantier
- optagelse af lån
- fastsættelse af rentesatserne for udlån samt provision og andre gebyrer.

Den sørger for, at banken administreres på forsvarlig vis og ledes i overensstemmelse såvel med traktatens bestemmelser og vedtægterne som med de af Styrelsesrådet fastsatte almindelige retningslinjer.

3. Direktionen

a. Sammensætning

Direktionen består af en formand og otte næstformænd, der på forslag af bestyrelsen udnævnes af Styrelsesrådet for et tidsrum af seks år. Deres mandat kan fornyes (artikel 11, stk. 1, i vedtægterne).

b. Opgaver

Under formandens ledelse og bestyrelsens kontrol varetager direktionen bankens løbende forretninger. Den forbereder bestyrelsens beslutninger og drager omsorg for udførelsen af disse beslutninger (artikel 11, stk. 3, i vedtægterne).

4. Revisionsudvalget (artikel 12 i vedtægterne)

a. Sammensætning

Revisionsudvalget består af seks medlemmer, der udpeges af Styrelsesrådet (artikel 12, stk. 1, i vedtægterne).

b. Opgaver

Revisionsudvalget undersøger hvert år, om bankens forretninger er udført i overensstemmelse med gældende regler, og om dens bøger har været rigtigt ført. Til det formål efterprøver det, om bankens forretninger er udført under overholdelse af de formaliteter og procedurer, der er fastsat i dens vedtægter og forretningsorden (artikel 12, stk. 2, i vedtægterne). Det bekræfter, at regnskaberne samt enhver oplysning om økonomiske forhold i årsregnskaberne, som bestyrelsen udarbejder, giver et korrekt og retvisende billede af bankens økonomiske situation (artikel 12, stk. 3, i vedtægterne).

B. Struktur

EIB-Gruppen blev etableret i 2000 og består af EIB og Den Europæiske Investeringsfond (EIF). Den Europæiske Investeringsfond (EIF) blev oprettet i 1994 som et offentligt-privat partnerskab (OPP) med tre hovedaktionærgrupper: EIB (hovedaktionær med 62,2 %), Kommissionen (30 %) og en række offentlige og private finansielle institutioner (7,8 %). EIF stiller forskellige former for risikokapitalinstrumenter til rådighed, f.eks. venturekapital. EIF yder navnlig lån til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og gør brug af en lang række innovative instrumenter for at forbedre SMV'ers adgang til finansiering.

EN INVESTERINGSPLAN FOR EUROPA

Siden starten på den globale økonomiske og finansielle krise har EU lidt under lave investeringer. Kommissionens meddelelse med titlen »En investeringsplan for Europa« ([COM\(2014\)0903](#)) indeholder retningslinjer for, hvordan man kan få gang i investeringerne i EU, skabe arbejdspladser og fremme langsigtet vækst og konkurrenceevne. Lovgivningsrammen for det nye initiativ blev præsenteret i forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI) (COM(2015)0010). Forordningen blev vedtaget 25. juni 2015. Det er meningen, at EFSI skal generere private investeringer via mobilisering af offentlige midler og skabe et investeringsvenligt klima. En indledende EU-garanti på 16 mia. EUR til EIB sammen med 5 mia. EUR i forpligtelser fra EIB selv skal mobilisere private midler, der skal resultere i 315 mia. EUR i yderligere midler til investering. Det er ikke meningen, at planen skal erstatte eksisterende EU- og EIB-programmer, men derimod supplere dem.

EFSI-forordningen etablerede også Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning (EIAH), hvis mål det er at yde rådgivning og teknisk bistand til identificering, forberedelse og udvikling af investeringsprojekter. EIAH er et partnerskab mellem EIB og Kommissionen, og begge institutioner bidrager økonomisk. Det er oprettet inden for EIB, som er ansvarlig for dets forvaltning.

I december 2017 blev den såkaldte »EFSI 2.0«-forordning vedtaget, og den trådte i kraft den 1. januar 2018. Denne forordning forlænger varigheden af EFSI (indtil slutningen af 2020) og indfører yderligere forbedringer af fonden og EIAH. Et af de vigtigste elementer er at forhøje EU-garantien til 26 mia. EUR og EIB's forpligtelse til 7,5 mia. EUR med henblik på at mobilisere 500 mia. EUR til yderligere finansiering af investering.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Hvert år gennemgår et af Europa-Parlamentets udvalg EIB's aktiviteter og forelægger en betænkning for plenarforsamlingen, hvortil EIB's formand er indbudt. Den 27. april 2017 vedtog Parlamentet en beslutning om EIB's årsberetning for 2015. Beslutningen opfordrede til en mere detaljeret rapportering om de økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser og merværdien af dens operationer. EIB blev indtrængende opfordret til at genindføre økonomisk, social og territorial samhørighed som et af de vigtigste mål for den offentlige politik. Parlamentet glædede sig over

EIF's bestræbelser på at få SMV-initiativet til at virke og Kommissionens forslag om at forlænge initiativet indtil 2020. Parlamentet opfordrede også EIB til at øge sin risikoprofil for intervention, især når den støtter SMV'er eller operationer i økonomisk dårligt stillede regioner, og samtidig opretholde sin AAA-rating. EIB blev også bedt om at rette op på de nuværende geografiske ubalancer og den sektorielle koncentration i EFSI's portefølje.

I henhold til den gældende forordning godkender Parlamentet EFSI's administrerende direktør og stedfortrædende administrerende direktør. De årlige bevillinger fra EU-budgettet i forbindelse med garantifonden godkendes af Parlamentet og Rådet, som en del af den årlige budgetprocedure. EIB og Kommissionen har en række indberetningspligter over for Parlamentet, såsom årlige rapporter, ad hoc-høringer og anmodninger om informationer.

Parlamentet var, som medlovgiver, involveret i forhandlingerne om EFSI 2.0-forslaget.

Dario Paternoster / Dražen Rakić
05/2019

